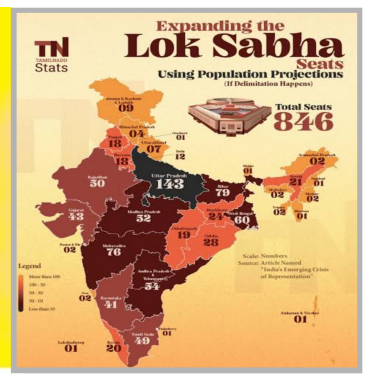

sahanamvande.com

సహనం వందే

epaper.sahanamvande.com

హైదరాబాద్ | 14-11-2026 శనివారం | సంపుటి-02 సంచిక : 194 EDITOR: ROHINI

సంక్రాంతికి రైళ్లన్నీ ఫుల్!

రిజర్వేషన్లు తెరిచిన నిమిషాల్లోనే ఖతం

- ప్రధాన రైళ్లలో రిగ్రెట్... స్లీపర్ టికెట్లకు నో ఛాన్స్
- వందే భారత్‌లోనూ నో రిజర్వేషన్ సీట్స్
- వంద రైళ్లు నడిపినా తప్పని కష్టాలు
- భారీగా దోచుకునేందుకు ప్రైవేటు బస్సుల ప్లాన్!
- పండుగకు ముందే టికెట్ల తిప్పలు!

సంక్రాంతి పండుగకు ఇంకా రెండు నెలల సమయం ఉండగానే రైలు ప్రయాణికులకు కష్టాలు మొదలయ్యాయి. సొంతూళ్లకు వెళ్లేందుకు సిద్ధమవుతున్న వారికి రిజర్వేషన్ కౌంటర్లలో చుక్కెదురవుతోంది. ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వివిధ ప్రాంతాలకు వెళ్లే రైళ్లలో టికెట్లు దొరకడం గగనమవుతోంది. రిజర్వేషన్లు ప్రారంభమైన కొద్దిసేపటికే ప్రముఖ రైళ్లలో అందుబాటులో ఉన్న సీట్లన్నీ నిండిపోతున్నాయి. దీంతో ముందుగానే ప్రయాణానికి ప్రణాళిక వేసుకున్నవారికి కూడా నిరాశ తప్పడం లేదు. సాధారణంగా సంక్రాంతి సమయానికి రైళ్లలో రద్దీ ఉండటం తెలిసిందే. అయితే ఈసారి పండుగకు ఇంత ముందుగానే టికెట్లు దొరకని పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. జనవరి 9, 10, 11, 12 తేదీల్లో ప్రయాణించేందుకు పెద్ద సంఖ్యలో ప్రయాణికులు టికెట్లు బుక్ చేసుకుంటున్నారు. ముఖ్యంగా పండుగకు ముందు వచ్చే వారాంతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని జనవరి 8, 9, 10 తేదీల ప్రయాణాలకు ఎక్కువ మంది ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. ఫలితంగా రిజర్వేషన్లు మొదలైన కొద్దిసేపటికే సీట్లన్నీ నిండిపోతున్నాయి.

- సహనం వందే, హైదరాబాద్

సికింద్రాబాద్ నుంచి విశాఖపట్నం వెళ్లే రైళ్లలో ఈ రద్దీ మరింత ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. గోదావరి ఫాస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్, గరీబ్ రథ్, ఎల్‌టీటీ విశాఖపట్నం ఎక్స్‌ప్రెస్, విశాఖ ఎక్స్‌ప్రెస్ వంటి ప్రధాన రైళ్లలో స్లీపర్ తరగతి టికెట్ల పరిస్థితి దారుణంగా మారింది. కొన్ని రైళ్లలో వెయిటింగ్ లిస్ట్ కూడా అనుమతించిన పరిమితిని దాటిపోవడంతో రిగ్రెట్ పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. అంటే ఇక కొత్తగా టికెట్లు బుక్ చేసుకునే అవకాశం కూడా ఉండటం లేదు. ప్రయాణికులు టికెట్ కోసం ప్రయత్నించినా బుకింగ్ వ్యవస్థలో నిరాశే ఎదురవుతోంది. ముఖ్యంగా విశాఖపట్నం వెళ్లేవారికి ప్రత్యామ్నాయం వెతుక్కోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఒకే మార్గంలో వెళ్లే ప్రయాణికుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉండటం, అందుబాటులో ఉన్న సీట్లకు డిమాండ్ పెరగడం ఈ పరిస్థితికి ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తోంది.

ఇతర రైళ్లదీ అదే పరిస్థితి!

కేవలం విశాఖపట్నం వెళ్లే రైళ్లలోనే కాదు.. కాకినాడ, నరసాపురం మార్గాల్లోనూ రిజర్వేషన్లకు భారీ డిమాండ్ ఉంది. గౌతమి, కాకినాడ, నరసాపురం ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లలో టికెట్లు పూర్తిగా నిండిపోయాయి. మరోవైపు వేగవంతమైన ప్రయాణానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చే వారు వందే భారత్ రైళ్లను ఆశ్రయిస్తున్నారు. కానీ అక్కడా పరిస్థితి భిన్నంగా ఏమీ లేదు. వందే భారత్ రైళ్లలో చైర్‌కార్ టికెట్లు సైతం ముందుగానే పూర్తయ్యాయి. దీంతో ప్రయాణికులకు తమకు అనుకూలమైన రైలును ఎంచుకునే వెసులుబాటు తగ్గిపోతోంది. ఒక రైలులో టికెట్ దొరకకపోతే మరో రైలులో ప్రయత్నిద్దామన్నా అక్కడ కూడా సీట్లు అందుబాటులో ఉండటం లేదు. పండుగ ప్రయాణాల విషయంలో రైళ్ల మధ్య ప్రత్యామ్నాయం వెతుక్కోవడం కూడా కష్టంగా మారుతోంది.

వంద రైళ్లు నడిపినా చాలడం లేదా?

దక్షిణ మధ్య రైల్వే కనీసం వంద రైళ్లను నడుపుతున్న ప్పటికీ సంక్రాంతి ప్రయాణాల అవసరాలకు అనుగుణంగా సీట్లు సరిపోవడం లేదు. ఇక్కడ ప్రధానంగా ఎదురవుతున్న ప్రశ్న ఒక్కటే. పండుగ సమయంలో ప్రయాణికుల సంఖ్య భారీగా పెరుగుతుందని తెలిసినప్పుడు అందుకు తగ్గట్టుగా రైళ్లలో అదనపు సీట్ల ఏర్పాట్లు ఎందుకు ఉండటం లేదు? వంద రైళ్లు నడుస్తున్నా ప్రధాన మార్గాల్లో టికెట్లు దొరకకపోవడం పరిస్థితి తీవ్రతను తెలియజేస్తోంది. అయితే అందుబాటులో ఉన్న సమాచారం ప్రకారం అదనపు రైళ్ల ఏర్పాటు, ప్రత్యేక రైళ్ల ప్రకటనలపై స్పష్టత లేదు. దీంతో ప్రయాణికులు రైల్వే శాఖ నుంచి వచ్చే తదుపరి ప్రకటనల కోసం ఎదురుచూడాల్సి వస్తోంది. పండుగకు ఇంకా సమయం ఉన్నప్పటికీ ఇప్పుడే ఈ పరిస్థితి ఉంటే జనవరి సమయానికి రద్దీ మరింత పెరిగే అవకాశాలున్నాయన్న ఆందోళన ప్రయాణికుల్లో కనిపిస్తోంది.

బస్సులే చివరి ప్రత్యామ్నాయమా?

రైళ్లలో టికెట్లు దొరకని పరిస్థితుల్లో ప్రయాణికుల ముందు మిగిలే మరో మార్గం ప్రైవేటు బస్సులు. అయితే అక్కడ కూడా సమస్యలు తప్పేలా కనిపించడం లేదు. పండుగ సమయం దగ్గరపడే కొద్దీ బస్సులకు డిమాండ్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. అదే సమయంలో చార్జీలు కూడా పెరిగితే ప్రయాణ ఖర్చు మరింత భారంగా మారుతుంది.

ప్రైవేటు బస్సుల దోపిడీకి అడ్డుకట్టేదీ?

రైళ్లలో టికెట్లు దొరకకపోతే ప్రయాణికులు చివరకు ప్రైవేటు బస్సులను ఆశ్రయించాల్సి వస్తోంది. ఇదే అదనుగా కొన్ని ప్రైవేటు ట్రావెల్స్ సంస్థలు భారీగా చార్జీలు వసూలు చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. హైదరాబాద్ నుంచి విశాఖపట్నం వెళ్లేందుకు కొన్ని సందర్భాల్లో ఒక్కో టికెట్‌కు ఐదు నుంచి ఆరు వేల రూపాయల వరకు తీసుకుంటున్నారు. రాజమండ్రికి వెళ్లాలన్నా మూడు వేల నుంచి నాలుగు వేల రూపాయల వరకు వసూలు చేస్తున్న సందర్భాలున్నాయి. సాధారణ రోజులతో పోలిస్తే పండుగ సమయాల్లో ప్రయాణికులపై ఈ భారం మరింత ఎక్కువగా ఉంటోంది. రైళ్లలో టికెట్లు దొరకక, తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో బస్సులను ఆశ్రయించే ప్రయాణికుల అవసరాన్ని కొన్ని సంస్థలు ఆదాయ మార్గంగా మార్చుకుంటున్నాయన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వమే ప్రత్యామ్నాయం చూపాలి!

పండుగ సమయంలో ప్రయాణికుల రద్దీ పెరుగుతుందని ముందే తెలిసినప్పటికీ తగిన ఏర్పాట్లు లేకపోతే సామాన్యులు ఇబ్బందులు పడాల్సి వస్తోంది. ఒకవైపు రైళ్లలో టికెట్లు దొరకడం లేదు. మరోవైపు ప్రైవేటు బస్సుల్లో భారీ చార్జీలు చెల్లించాల్సి వస్తోంది. ఈ పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం, రైల్వే శాఖ ముందుగానే స్పందించాల్సిన అవసరం ఉంది. అదనపు ప్రత్యేక రైళ్లు నడపడంతోపాటు అవసరమైన మార్గాల్లో ప్రభుత్వ బస్సుల సంఖ్యను పెంచాలి. ప్రైవేటు బస్సుల అధిక చార్జీలపై కూడా నిఘా పెట్టాలి. సంక్రాంతి ప్రయాణాల కోసం ప్రజలు వేల రూపాయలు ఖర్చు చేయాల్సిన పరిస్థితి రాకుండా ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయగలదా అన్నదే ఇప్పుడు ప్రశ్న.

జలమండలిలో కోట్ల మాయాజాలం!

ప్రజాధనంతో అధికారుల చెలగాటం!

- ఒకరి బిల్లులు మరొకరి ఖాతాలోకి బదిలీ
- తప్పు చేసిన అధికారులకు రక్షణ
- కాంట్రాక్టర్ మౌనం వెనుక కుట్ర?
- విజిలెన్స్ ఆరా.. అయినా చర్యలేవీ!
- జలమండలి నిర్లక్ష్యానికి కోటి మూల్యం!

ప్రభుత్వ సంస్థల్లో ప్రజాధనం ఎలా ఖర్చవుతోంది? కోట్ల రూపాయల చెల్లింపులు చేసే అధికారులు కనీస జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారా? హైదరాబాద్ జలమండలిలో వెలుగుచూసిన రూ.1.3 కోట్ల నిధుల బదిలీ వ్యవహారం ఈ ప్రశ్నలకు కారణమవుతోంది. జలమండలిలో ఆర్థిక లావాదేవీల పర్యవేక్షణ ఏ స్థాయిలో ఉందో ఈ ఘటన ద్వారా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇది సాధారణ తప్పిదమని సరిపెట్టుకునే వ్యవహారం కాదు. భారీ చెల్లింపుల్లో కనీస తనిఖీలు కూడా చేయని అధికారుల పనితీరుపై తీవ్రమైన విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

- సహనం వందే, హైదరాబాద్

జలమండలిలో కొన్ని పనులను నామినేషన్ పద్ధతిలో, మరికొన్నింటిని టెండర్ల ద్వారా కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగిస్తుంటారు. పనులు పూర్తయిన తర్వాత సంబంధిత కాంట్రాక్టర్లకు బిల్లులు చెల్లించే బాధ్యత ఆర్థిక విభాగంపై ఉంటుంది. ఏ కాంట్రాక్టర్‌కు ఎంత చెల్లించాలి? ఏ పని పూర్తయింది? ఎవరి ఖాతాలో జమ చేయాలి? అనే వివరాలన్నీ పరిశీలించాలి. కానీ ఇక్కడ అధికారులు ఈ ప్రక్రియను అత్యంత నిర్లక్ష్యంగా నిర్వహించారు. 'ఎస్ఎస్' అక్షరాలతో ప్రారంభమయ్యే ఒక సంస్థకు చెల్లించాల్సిన బిల్లు మొత్తాన్ని, అదే అక్షరాలతో మొదలయ్యే మరో సంస్థకు బదిలీ చేశారు. ప్రభుత్వ నిధుల చెల్లింపులు ఇంత యథేచ్ఛగా జరుగుతున్నాయా అనే విస్మయం కలుగుతోంది.

కళ్లుమూసుకుని నిధుల బదిలీ

ఒక కాంట్రాక్టర్‌కు నిధులు విడుదల చేసే ముందు పూర్తి పేరు, బ్యాంకు ఖాతా సంఖ్య, ఇతర వివరాలను సరిచూసుకోవడం ప్రాథమిక విధి. కానీ సంబంధిత అధికారులు ఈ వివరాలను కనీసం పరిశీలించలేదు. ఒక సాధారణ ఉద్యోగి నెలల తరబడి పనిచేసినా సంపాదించలేనంత పెద్ద మొత్తాన్ని ఒకే లావాదేవీలో తప్పు ఖాతాకు పంపించారు. ఇంతటి భారీ చెల్లింపులో ఒకరి పొరపాటును మరొకరు గుర్తించలేదా? చెల్లింపులకు ముందు తనిఖీ చేసే వ్యవస్థ లేదా? అన్న ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రావాల్సి ఉంది.

కాంట్రాక్టర్ మౌనం.. అధికారుల నిస్సహాయత

అధికారుల నిర్లక్ష్యం ఒక ఎత్తయితే, ఆ నిధులను అందుకున్న కాంట్రాక్టర్ వ్యవహరించిన తీరు మరో చర్చకు దారితీస్తోంది. తనకు రావాల్సిన బిల్లుల కంటే ఎక్కువ మొత్తం జమ అయిన విషయం తెలిసినా సదరు కాంట్రాక్టర్ మౌనంగా ఉన్నారనే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. సాధారణంగా అదనపు సొమ్ము జమ అయినప్పుడు సంబంధిత సంస్థకు తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత ఉంటుంది. పొరపాటును ఆలస్యంగా గుర్తించిన అధికారులు డబ్బులు వెనక్కి ఇవ్వాలని కోరినా అటువైపు నుంచి స్పందన లేదని తెలుస్తోంది. తనకు చెందని సొమ్మును తిరిగి ఇవ్వకపోవడం ఎంతవరకు సమంజసం? మరోవైపు, సొమ్మును వెనక్కి తీసుకురావడానికి అధికారులు కాంట్రాక్టర్ చుట్టూ తిరగాల్సిన పరిస్థితి రావడం వ్యవస్థలోని లోపాలను బయటపెడుతోంది.

నెలలు గడిచినా చర్యలేవీ.. ఎవరికి రక్షణ?

ఈ ఘటన జరిగి నెలలు గడిచినా బాధ్యులైన అధికారిపై శాఖాపరమైన చర్యలు తీసుకోకపోవడం మరింత విస్మయం కలిగిస్తోంది. సాధారణ ఉద్యోగి చిన్న తప్పు చేసినా వివరణలు అడిగే ఉన్నతాధికారులు, ఇంత పెద్ద నిర్లక్ష్యం జరిగినప్పుడు ఎందుకు మౌనంగా ఉన్నారనే విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. బాధ్యులను గుర్తించి కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదా? తప్పు జరిగిన తర్వాత కూడా చర్యలు లేకపోవడం వెనుక ఎవరి ప్రమేయం ఉంది? అన్న సందేహాలు తలెత్తుతున్నాయి. ప్రస్తుతం విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం ఈ వ్యవహారంపై ఆరా తీస్తున్నట్లు సమాచారం. దీనిపై జలమండలి ఉన్నతాధికారులు సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

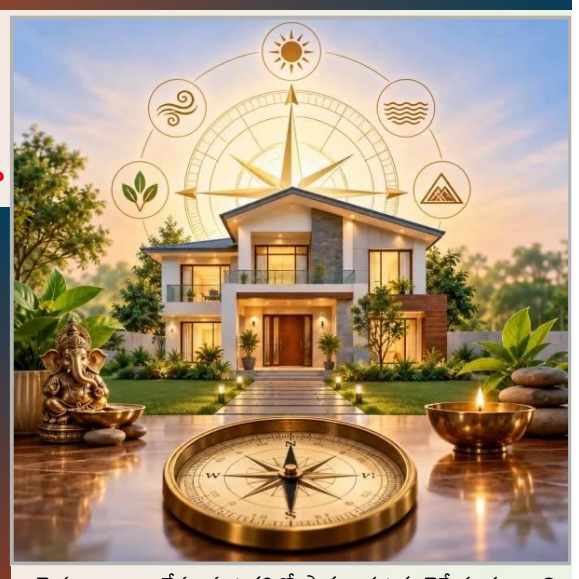
వాస్తు మస్టా? వేస్టా?

ఇల్లు కొనేముందు ఈ నిజాలు తెలుసుకోవాల్సిందే

- వాస్తు పేరుతో లక్షల దోపిడీ... ఇళ్ల ధరలకు వాస్తు సెగ
- వాస్తు నమ్మకమా? శాస్త్రీయ ఆధారమా?
- కొనుగోలుకు ముందు జాగ్రత్త తప్పనిసరి
- వాస్తు భయంతో మంచి ఇల్లు వదులుకోవాలా?

మీరు ఒక ఇల్లు కొనాలనుకుంటున్నారు. ప్రాంతం బాగుంది, ధర అందుబాటులో ఉంది, నిర్మాణం కూడా నచ్చింది. కానీ చివరి నిమిషంలో ఈశాన్యం బాగోలేదనో, వంటగది, ప్రధాన ద్వారం సరిగా లేదనో ఎవరైనా చెబితే మీ నిర్ణయం మారిపోతుందా? లక్షలు ఖర్చుపెట్టి మార్పులు చేయించుకుంటారా? లేదంటే ఆ ఇంట్లో నివసిస్తే కష్టాలు వస్తాయని భయపడతారా? మరోవైపు వాస్తు అనుకూలంగా ఉందనే కారణంతో మిగతా ఇళ్ల కంటే పది, ఇరవై లక్షలు అదనంగా అడిగితే చెల్లించాలా? ఇలాంటి ప్రశ్నలు కొనుగోలుదారులను అయోమయంలో పడేస్తున్నాయి. వాస్తు భారతీయ సంప్రదాయంలో శతాబ్దాల చరిత్ర కలిగిన నిర్మాణ పద్ధతి. స్థలం, దిశలు, కొలతలు, గదుల అమరిక వంటి అంశాలకు ఇందులో ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. అయితే ప్రచారంలో ఉన్న ప్రతి నియమానికీ శాస్త్రీయ ఆధారం ఉందా? సంప్రదాయ సూచనలు, వ్యక్తిగత నమ్మకాలు, శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైన అంశాల మధ్య తేడా ఏమిటన్నది తెలుసుకోవడం అవసరం.

- సహనం వందే, హైదరాబాద్

వాస్తు చర్చ వచ్చినప్పుడు ఎనిమిది దిక్కుల ప్రస్తావన వస్తుంది. తూర్పు వైపు సూర్యరశ్మి ఎక్కువగా అందుతుందని, దక్షిణం వైపు ఎండ తీవ్రత ఉంటుందని సాధారణంగా చెబుతారు. అయితే ఇంటి సౌకర్యం కేవలం దిశలపైనే ఆధారపడదు. ప్రాంతీయ వాతావరణం, సూర్యుడి ప్రయాణం, గాలి వీచే దిశ, కిటికీల అమరిక కూడా కీలకమే. ముఖ్యంగా ఈశాన్యంలో ఖాళీ స్థలం,నీటి వనరులు ఉండాలని, లేకపోతే ఆర్థిక సమస్యలు వస్తాయని కొందరు భయపెడుతుంటారు. కానీ ఈశాన్యం మూసుకుపోవడం వల్లే ఆర్థిక నష్టాలు వస్తాయని నిరూపించే నమ్మదగిన ఆధారాలు లేవు. అక్కడ వెలుతురు అందకపోవడం, గాలి ప్రసరణ లేకపోవడం, నీరు నిలిచిపోవడం వంటి లోపాలు మాత్రం నివాస సౌకర్యాన్ని దెబ్బతీస్తాయి. అందువల్ల దిశను మాత్రమే కాకుండా ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న అసలు నిర్మాణ సమస్యలను గుర్తించాలి.

గదుల అమరికలో భద్రత, ఆరోగ్యమే ప్రధానం

వంటగది ఆగ్నేయంలో లేదా వాయువ్యంలో ఉండాలని, నైరుతిలో ఉన్న పడకగదిలో దక్షిణం వైపు తల పెట్టుకుని నిద్రించాలని వాస్తు నియమాలు చెబుతాయి. ఉత్తరం వైపు తల పెడితే ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తాయనే ప్రచారం కూడా ఉంది. అయితే వీటికి బలమైన వైద్యపర మైన ఆధారాలు లేవు. వంటగదిలో పొగ బయటకు వెళ్లే మార్గం, గాలి ప్రసరణ, తగినంత స్థలం, గ్యాస్ సిలిండర్, విద్యుత్ పరికరాల భద్రత ముఖ్యం. పడకగదిలో ప్రశాంత వాతావరణం, తగిన ఉష్ణోగ్రత, వెలుతురు నియంత్రణ, శబ్దం లేకపోవడం, సౌకర్యవంతమైన పరుపు మంచి నిద్రకు దోహదం చేస్తాయి. మెట్ల విషయంలో ఎత్తు, వెడల్పు, పట్టు, వెలుతురు, భద్రతను; బాత్‌రూమ్‌లలో నీటి పారుదల, తేమ నియంత్రణ, పరిశుభ్రతను; ప్రధాన ద్వారం విషయంలో భద్రత, రాకపోకల సౌలభ్యం, అత్యవసర బయటి మార్గాన్ని పరిశీలించాలి. ఈ ప్రాథమిక అంశాలను పక్కనపెట్టి కేవలం దిశల ఆధారంగా ఇంటిని నిర్ణయించడం సమంజసం కాదని పండితులు చెబుతున్నారు.

అదనపు ధరలకు మార్కెట్ విలువ ఉందా?

కొన్ని నిర్మాణ సంస్థలు వాస్తు అనుకూలత పేరుతో ఇళ్లకు భారీగా ధరలు పెంచుతున్నాయి. ఒకే ప్రాంతంలో, ఒకే విస్తీర్ణం, నిర్మాణ నాణ్యతతో ఉన్న రెండు ఇళ్లలో ఒకదానికి పది, ఇరవై లక్షలు ఎక్కువ అడిగితే కొనుగోలుదారులు కచ్చితంగా ప్రశ్నించాలి. ఆ అదనపు ధరకు మార్కెట్‌లో తగిన విలువ ఉందా? నిర్మాణ సామగ్రి నాణ్యత, రహదారి, నీటి సరఫరా, పార్కింగ్ సౌకర్యాలు, భవన అనుమతులు ఎలా ఉన్నాయి? భవిష్యత్తులో పునఃవిక్రయ విలువ ఎంత ఉండవచ్చు? అన్న అంశాలను బేరీజు వేసుకోవాలి. సహజ వెలుతురు, గాలి ప్రసరణ, నీటి పారుదల వంటి వాస్తు సూచనలు ఆధునిక నిర్మాణ అవసరాలకు సరిపోవచ్చు. కానీ ఒక దిశలో తలుపు ఉంటే సంపద పెరుగుతుందని, మరో దిశలో వంటగది ఉంటే గొడవలు వస్తాయని చెప్పే వాదనలకు శాస్త్రీయ రుజువులు లేవు. సంప్రదాయంలో ఉపయోగకరమైన అంశాలు ఉన్నంత మాత్రాన ప్రతి నమ్మకమూ నిరూపితమైనదని భావించకూడదు.